

[Peter Nielsen.]

folketing med forskellige situationer, hvor man er kommet med sådanne spådomme, dog måske en enkelt typisk. Da vi i juni 1957 efter trekantregeringens dannelse debatterede buketten med stabiliseringslån og forskellige afgiftsforhøjelser, udtalte venstres ordfører, det ærede medlem hr. Axel Kristensen, bl. a. følgende (Folketingstidende 1956-57, 2. samling, spalte 84):

„Denne lovgivning er uretsindig, den stiller borgerne ulige, og de sparsomme-lige og de mest initiativrige behandler man dårligst; den vil volde mange mennesker uovervindelige vanskeligheder; den vil forsinke rationaliseringen, forminde produktionen, forøge arbejdsløsheden og vil ikke i afgørende grad overflytte kapital fra forbrug til investering.“

Det gik lige nøjagtig omvendt. Produktionen steg, arbejdsløsheden så godt som forsvandt, og levefoden gik i vejret. Bevares, der var medvirkende årsager, men den førte politik var den rigtige.

Man kan også gøre sig sine tanker om, hvordan det var gået, hvis vi gennem disse 10 år ikke havde stået fast og lavet disse buketter, som oppositionen frabad sig. Det kunne være blevet en kortvarig fornøjelse at have sagt, at så lader vi være. Det er altid upopulært med skatter, og vi vil jo også gerne være populære. Hvad havde vi stået over for i dag i så tilfælde? En stagneret produktion og den deraf følgende arbejdsløshed, samtidig med at vi så havde måttet dyngede alle de forsømte buketter sammen med denne.

Man behøver blot at tænke på den sidste bundne opsparing efter omsforliget. Det ærede medlem hr. Henry Christensen og mange med ham sagde dengang mange venlige ord ikke mindst til mig, fordi jeg på et givet tidspunkt havde givet udtryk for en vis pessimisme, som jeg stadig synes var ret sund. Forholdene indbød ikke til en forbrugsudvidelse, men jeg blev dengang endog beskyldt for at opfordre til løftebrud. Forholdet var dog det, at de 4 forligspartier var enige om at tage en økonomisk drøftelse i det kommende forår og, hvis man blev enig, da at udelade disse skattelettelser.

Jeg havde den tro — og der er jo trosfrihed her i landet, også for mig — at en sådan forhandling måtte ende med, at man ikke

pumpede de 500 mill. kr. ud i forbruget, når det i forvejen viste for stærkt stigende tendens og ikke fulgte trit med produktionen.

Forhandlingerne kom ikke; man sagde på forhånd, at disse skattelettelser, som jo også er gældende nu, skulle gennemføres. Løftet blev holdt, og skattelettelserne, der altså er permanente, blev gennemført, men det var nødvendigt at sige til befolkningen, at disse skattelettelser det første år måtte spares op til senere forbrug eller investering. Hvad havde resultatet været i dag, hvis man ikke havde forlangt disse lettelser opsparet? En endnu større buket. Når der skal lægges byrder på befolkningen, må de dog hellere lægges jævnt, og om byrder kan der jo næppe være tale, for selv med disse forhøjelser bliver det dog muligt for størstedelen af befolkningen at sætte levestandarden i vejret i den kommende tid, selv om stigningen må begrænses, så den ikke løber fra produktionen.

Ja men behøver staten at opkræve flere penge, end den har brug for? Der tales nu om en hel milliard. Ja, dette overskud på finansloven har jo hver gang været debatteret, men alle har vel efterhånden erkendt, at staten også må føre samfundsøkonomi foruden at holde orden på selve statsfinanserne. Det er i øvrigt noget, alle lande gør, også konservativt styrede, og det kan kun gøres over skatterne.

Hver gang har oppositionen anlagt det skøn, at man overbudgetterer for stærkt fra regeringens side. Det har dog ikke vist sig at være tilfældet — tværtimod — og er nogen i tvivl, kan de blot læse statistisk departements månedlige publikation „Vareomsætningen med udlandet“. Hvis der ikke gøres noget her for at bremse, kan den danske befolkning let komme fra asken i ilden.

Skal befolkningen da have staten til at spare op for sig? Kan den ikke gøre det selv? Pengene ligger bedre i skatteydernes lommer end i statskassen, siger man, og det kan lyde meget rimeligt, blot pengene blev liggende i skatteydernes lommer. Men befolkningen tager dem jo op til forbrug, og derfor må vi føre finanspolitik, som andre lande gør det. Der opspares i dag betydelige beløb af befolkningen, men altså bare ikke nok. Socialdemokratiet vil